

**DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT**

Kommunal- og regionaldepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 OSLO

Unntatt offentlighet iht.
offentlighetsloven §5.2c

Deres ref
08/557

Vår ref
200800955-/ELU

Dato
30 .04.2008

Forvaltningsreformen - Høring

Vi viser til Kommunal- og regionaldepartementets (KRD) ekspedisjon av 26. februar 2008.

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) har følgende merknader i saken:

Folkehelsefeltet

Det vises til at HOD som oppfølging av St. meld. nr. 12 (2006-2007) *Regionale fortrinn – regional framtid* og Innst. S. nr 166 (2006-2007) har gitt innspill om ansvar og oppgaver på folkehelsefeltet til det regionale folkevalgte nivået, jf. kap 10 i høringsnotatet. Departementet viser for øvrig til det pågående samarbeidet med KRD om den videre prosess i oppfølgingen.

Høringsnotatet er forelagt underliggende faginstanser på folkehelseområdet, herunder bl.a. Nasjonalt folkehelseinstitutt, Statens institutt for rusmiddelforskning og Vinmonopolet. Disse har ikke merknader til høringsnotatet.

Departementet merker seg forslaget om overføring av ansvar og oppgaver på miljøvern-området, herunder friluftsliv og vannregionmyndighet, samt at fylkeskommunene foreslås å få en styrket rolle i regional planlegging og i forhold til klimautfordringer. Videre merker departementet seg forslaget om overføring av oppgaver innen samferdsel og i forvaltningen av spillemidler til kulturbygg og til lokale og regionale idrettsanlegg. Det er departementets syn at oppgaver på disse områdene er viktig for befolkningens helse og for en mer rettferdig fordeling av helse og helsedeterminanter i befolkningen. Når ansvaret for oppgaver på disse områdene legges til det folkevalgte regionnivået, vil det

også kunne gi muligheter for å se ulike virkemidler i sammenheng og dermed både gi synergieffekter og en mer helhetlig tilnærming til utfordringene. En helhetlig tilnærming vil også kunne forebygge de problemer som enkelte nærmiljøanlegg som for eksempel ballbinger kan forårsake jf. støy i boligområder.

Med overførte oppgaver på disse nevnte områder synes fylkeskommunen å framstå som en mer kraftfull aktør i folkehelsearbeidet.

Regionale forskningsfond

HOD støtter KRDs forslag i høringsnotat om Regionale forskningsfond (punkt 3.3). Slike fond vil være av stor betydning for Regjeringens forslag i St.meld. nr 35 om både å styrke tannhelsetjenesten ved å tillegge forvaltningsnivået et følge med-ansvar for tannhelseutviklingen i befolkningen og å legge til rette for praksisnær forskning og fagutvikling på tannhelsefeltet i regi av fylkeskommunen.

Forankring av tannhelsetjenesten

Punkt 10.2 i høringsnotatet fra KRD er tidligere spilt inn fra HOD. Som det fremgår her, er fremtidig forvaltningsnivå for tannhelsetjenesten drøftet i St.meld. nr 35 (2006-2007) Tilgjengelighet, kompetanse og sosial utjevning – framtidens tannhelsetjenester.

Stortingsmeldinga ble debattert i Stortinget 7. mars 2008, og følgende merknader vedrørende forvaltningsansvaret er gitt i Innst.S.nr.155 (2007-2008) fra helse- og omsorgskomiteen:

- Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet, viser til den fremlagte Stortingsmelding om fremtidens tannhelse. Flertallet mener meldingen i stor grad fanger opp de utfordringer vi står overfor.

Andre relevante merknader fra komiteen:

- Komiteen finner grunn til å etterlyse flere tiltak for å få til en bedre regional fordeling av tannleger.
- Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, mener det er viktig å rekruttere flere tannleger til de delene av landet der det er mangel på tannleger. Det er etter flertallets syn satt i gang flere tiltak det er grunn til å fortsette med, som for eksempel utviklings- og pilotprosjekter av ulik karakter og videre samhandlinger med fylkeskommunene, kvalifiseringsprogram for utenlandske tannleger og en styrking av de regionalpolitiske virkemidlene.
- Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, ser at etableringsstipendordningen kan bidra positivt til rekrutteringen, og vil understreke fylkeskommunenes viktige rolle i rekrutteringsarbeidet. Dette flertallet registrerer at

effekten av utdanningen i Tromsø vil komme om få år, og at en utvidelse av utdanningskapasiteten deretter vil vurderes.

- Komiteen støtter vurderingen om at det i fremtiden må satses mer på forebyggende og helsefremmende arbeid, og at bruk av tannpleiere kan styrke den enkeltes egeninnsats for å unngå eller begrense sykdomsutvikling.

HOD tolker merknadene dit hen at flertallet i komiteen slutter seg til Regjeringens forslag om at tannhelsetjenesten fortsatt skal forankres på regionalt nivå.

Regjeringen foreslår i meldingen følgende konkrete forslag som vil bidra til å styrke fylkeskommunenes forvaltningsansvar og styrking av den fylkeskommunale tannhelsetjenesten:

- gjennomføre en analyse av årsakene til fylkesvise variasjoner mhp ivaretagelsen av innholdet i sørge for-ansvaret overfor prioriterte grupper
- vurdere om den fylkeskommunale tannhelsetjenesten skal tillegges et tydeligere ansvar for samhandling for å oppnå en hensiktsmessig løsning av sørge for-ansvaret
- styrke tannhelsetjenesten ved å tillegge forvaltningsnivået et følge med-ansvar for tannhelsen i befolkningen
- legge til rette for praksisnær forskning og fagutvikling på tannhelsefeltet i regi av fylkeskommunen
- styrke tannhelse som en del av folkehelsearbeidet, og sørge for at dette blir integrert i det generelle partnerskap for folkehelse i fylkeskommuner og kommuner
- sørge for at tverrsektorielle strategier og handlingsplaner på folkehelseområdet på statlig nivå også omfatter forhold av betydning for befolkningens tannhelse
- bidra til at tannhelsekonsekvenser vurderes i samfunns- og arealplanlegging
- kartlegge omfanget av tannlegevakt og eventuelt å vurdere behov for lovforankring
- utvide fylkeskommunens plikt til å gi et oppsøkende tannhelsetilbud (gi flere rett til tannbehandling finansiert og organisert av fylkeskommunen)
- foreslå en styrking av de regionalpolitiske virkemidler som kan bidra til geografisk likeverdighet i tannhelsetjenester, f.eks øke småsamfunnssatsningen og etablererstipendordningen
- bidra til etableringen av regionale odontologiske kompetansesentre i alle helse-regioner
- legge til rette for mer desentralisert spesialistutdanning for tannleger

Komiteen har sluttet seg til disse forslagene.

Økonomiske og administrative konsekvenser

HOD legger til grunn at en videreføring av forvaltningsansvaret på fylkeskommunalt/-regionalt nivå ikke vil medføre konsekvenser for økonomi og administrasjon.

De tiltakene som er foreslått i St.meld.nr 35, og som skal styrke fylkeskommunens forvaltningsansvar og tannhelsetjenesten, vil Regjeringen komme tilbake til i den ordinære budsjettprosessen. Det vil da bli redegjort for økonomiske og administrative konsekvensene under de enkelte forslag.

Med vennlig hilsen

Bjørn Astad e.f.
avdelingsdirektør

E.Lien Utstumo
førstekonsulent